

Første Mosebog som grundlag, 1. del

Ugens vers

"I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. I ham var liv, og livet var menneskers lys" (Joh 1,1-4).

Introduktion

De første kapitler i Første Mosebog er grundlæggende for resten af Skriften. Bibelens vigtigste lære og trospunkter har deres grundlag i de kapitler. Der finder vi Guddommens natur, idet den arbejder sammen som Faderen, Sønnen (Joh 1,1-3; Hebr 1,1-2) og Ånden (1 Mos 1,2) i at skabe verden og alt, som er i den, og som kulminerer med skabelsen af menneskene (1 Mos 1,26-28). Første Mosebog introducerer os også for sabbatten (1 Mos 2,1-3), det ondes oprindelse (1 Mos 3), Messias og frelsesplanen (1 Mos 3,15), den store verdensomspændende vandflod (1 Mos 6-9), pagten (1 Mos 1,28; 2,2-3.15-17; 9,9-17; 1 Mos 15), spredningen af folk og sprog (1 Mos 10 og 11) og den slægtstavle, der danner rammen om bibelsk kronologi fra skabelsen til Abraham (1 Mos 5 og 11). Kraften i Guds talte ord (1 Mos 1,3; 2 Tim 3,16; Joh 17,17), menneskenes natur (1 Mos 1,26-28), Guds karakter (Matt 10,29-30), ægteskab mellem en mand og en kvinde (1 Mos 1,27-28; 2,18.21-25), forvaltning af jorden og dens resurser (1 Mos 1,26; 2,15.19) og løftet om håbet om en ny skabelse (Es 65,17; 66,22; Åb 21,1) bygger alle på de første kapitler i Første Mosebog, som vi skal studere i denne og næste uge.

Ugens tekster

- Joh 1,1-3
- 1 Mos 1,3-5
- 2 Mos 20,8-11
- Åb 14,7
- Matt 19,3-6
- Rom 5,12

I begyndelsen ...

1 Mos 1,1

Hvilke dybe sandheder åbenbares her?

Bibelen åbner med de mest storslåede og dybsindige ord; ord, som er enkle, men som samtidigt indeholder en umålelig dybde, når de studeres grundigt. Faktisk bliver de største filosofiske spørgsmål med hensyn til hvem vi er, hvorfor vi er her, og hvordan vi blev til, besvaret i Bibelens første sætning.

Vi er til, fordi Gud skabte os på et bestemt tidspunkt i fortiden. Vi blev ikke udviklet af intet; vi blev heller ikke til ved en tilfældighed, uden nogen bestemt eller overordnet hensigt, som meget af vores tids videnskabelige model for menneskenes oprindelse lærer. Darwinistisk udviklingslære står på alle måder i modsætning til Skriften, og forsøg hos nogle på at forene den med Bibelen, får kristendommen til at virke latterlig.

Vi blev også skabt af Gud på et ganske bestemt historisk tidspunkt: "i begyndelsen". Det må betyde, at Gud var til før denne begyndelse. Det vil sige, at Gud eksisterede før tid blev til og udtrykt i den daglige cyklus af "aften og morgen" og i de måneder og år, som alle markeres ved vores verdens forhold til solen og månen. Denne absolutte begyndelse bliver henvist til og støttet af andre skriftsteder i Bibelen, som hele tiden bekræfter, hvordan Gud i begyndelsen skabte (Joh 1,1-3).

Joh 1,1-3
Hebr 1,1-2

Hvem var aktiv i skabergerningen? Tænk over, hvad det vil sige, at det også var ham, der døde på korset.

Bibelen lærer, at det var Jesus, der skabte. Bibelen siger, at "alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er" (Joh 1,3). Gennem Jesus har Gud "skabt verden" (Hebr 1,1-2). Fordi alt har sin oprindelse i Jesus i begyndelsen, kan vi have håbet om, at han til sidst vil fuldende det, han har begyndt, for han er "Alfa og Omega", "begyndelsen og enden" (Åb 1,8; 22,13).

Til at
tænke over

Hvilken forskel gør det, at du ved, at du blev skabt af Gud? Forestil dig, at du ikke troede på det. Hvor anderledes ville du opfatte dig selv og andre, og hvorfor?

Skabelsesdagene

I den seneste tid har der været en tendens til ikke at opfatte skabelsesugen som bogstavelig, men som en metafor, en lignelse eller til og med en myte. Denne tanke er opstået i evolutionsteoriens kølvand, hvor man tager lange tidsperioder for givet for at forklare liv på vores planet.

Hvad lærer Bibelen om det emne? Hvorfor skal "dagene" i skabelsesberetningen i 1 Mos 1 opfattes som bogstavelige dage, ikke som figurative?

Hvordan bruges udtrykket "dag" i disse sammenhænge?

1 Mos 1,3-5
2 Mos 20,8-11

Det hebraiske ord *yôm*, som betyder "dag", bliver hele tiden brugt om en bogstavelig dag i hele skabelsesberetningen. Der er intet i skabelsesberetningen, der antyder, at der menes noget andet end bogstavelige dage, som vi opfatter dem i dag. Nogle forskere, som mener, at dagene ikke er bogstavelige, er faktisk nødt til alligevel at indrømme, at forfatterens hensigt var at beskrive bogstavelige dage.

Det er interessant, at Gud selv giver navn til denne første tidsenhed (1 Mos 1,5). *Yôm*, eller dag, defineres med sætningen "så blev det aften, og det blev morgen" (1 Mos 1,5.8. etc.). Ordet bruges i ental, ikke i flertal, og betyder en enkelt dag.

De syv dage i skabelsesugen skal derfor forstås som en fuldendt tidsenhed. Den introduceres med grundtallet 'echad ("en") efterfulgt af ordenstal (anden, tredje, fjerde, osv.). Dette mønster indikerer en fortløbende rækkefølge af dage, som kulminerer med den syvende. Der er ingen indikation i brugen af ord eller i selve den narrative form på, at der skulle være afstand mellem disse dage. Skabelsens syv dage er syv dage, som vi forstår dage i dag.

Den bogstavelige forståelse af dag blev også taget for givet, da Guds med sin egen finger skrev det fjerde bud. Det indikerer, at grundlaget for den ugentlige sabbatshvile på den syvende dag bygger på rækkefølgen af bogstavelige dage i skabelsesugen.

Skabelsesberetningen i Første Mosebog er ikke den eneste skabelse i Bibelen. Der er også en genskabelse ved Jesu genkomst, hvor Gud vil forvandle det forgængelige til uforgængeligt "i ét nu, på et øjeblik, ved den sidste basun" (1 Kor 15,52). Hvis Gud kan genskabe på et øjeblik, hvorfor skulle han bruge milliarder af år på den første skabelse, som teistisk evolution lærer?

Til at
tænke over

Sabbatten og skabelsen

I dag er den syvende dag som sabbat under kraftigt angreb både i verdslige og religiøse samfund. Det kan ses i globale forretningsvirksomheders arbejds-skemaer; i forsøget på at forandre kalenderen i mange europæiske lande, hvor mandagen er den første dag i ugen og søndag er den syvende: og ved den seneste pavelige udtalelse om klimaændring, hvor sabbatten på den syvende dag blive kaldt "den jødiske sabbat", og hvor han opfordrer verden til at fejre en hviledag for at mildne global opvarmning (Pave Frans, *Laudato Si'*, Vatican City: Vatican Press, 2015, s. 172-173).

1 Mos 2,1-3
2 Mos 20,8-11
Mark 2,27
Åb 14,7

Hvilken sammenhæng er der mellem opfattelsen af skabelsesugen og det fjerde bud? Hvordan hænger det sammen med de tre engles budskaber?

Bibelen siger: "På den syvende dag var Gud færdig med det arbejde, han havde udført" (1 Mos 2,2). Mange kreationister i dag fremhæver Guds skabergerning i skabelsens seks dage, men de undlader at anerkende, at Guds gerning ikke sluttede på den syvende dag. Hans arbejde endte, da han skabte sabbatten. Derfor siger Jesus: "Sabbatten blev til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbattens skyld" (Mark 2,27). Jesus kunne komme med denne autoritative udtalelse, fordi han skabte sabbatten som et evigt tegn og segl på Guds pagt med sit folk. Sabbatten var ikke kun for jøderne, men for hele menneskeheden.

Første Mosebog indikerer tre ting, som Jesus gjorde efter, at han skabte sabbatten. For det første "hvilede" han (1 Mos 2,2), og gav os et guddommeligt eksempel på hans ønske om at hvile sammen med os. For det andet "velsignede" han den syvende dag (1 Mos 2,3). I skabelsesberetningen bliver dyrene velsignede (1 Mos 1,22), og Adam og Eva bliver velsignede (1 Mos 1,28), men den eneste dag, der specielt bliver velsignede, er den syvende. For det tredje "helligede" Gud den (1 Mos 2,3), eller "gjorde den hellig".

Ingen anden dag i Bibelen får disse betegnelser. Disse tre handlinger gentages i det fjerde bud, da Gud skrev med sin egen finger og pegede tilbage til skabelsen som grundlaget for sabbatten (2 Mos 20,11).

I Åb 14,7 og 2 Mos 20,11 nævnes sabbatsbuddet direkte som grundlaget for at tilbede Skaberens. Hvad er den direkte forbindelse mellem sabbatten og givenhederne i de sidste tider?

Til at
tænke over

Skabelse og ægteskab

De sidste ti år er der sket store forandringer i den måde samfundet og regeringer definerer ægteskab på. Mange lande i verden anerkender nu ægteskab mellem to af samme køn, og vælter tidligere love, der beskyttede den familiestruktur, som består af en mand og en kvinde som det centrale. Dette er en udvikling, der på mange måder er uden sidestykke, og det rejser nye spørgsmål med hensyn til ægteskabet som institution, forholdet mellem stat og kirke, og også ægteskabets og familiens ukrænkelighed, som de defineres i Bibelen.

Hvad lærer disse tekster om Guds ideal for ægteskabet?

1 Mos 1,26-28
1 Mos 2,18.21-24

På den sjette dag kom Gud til skabelsens klimaks, skabelsen af menneskene. Det er fascinerende, at flertalsformen for Gud første gang bruges i 1 Mos 1,26: "Lad os skabe mennesker i vort billede." Alle tre personer i Guddommen, som står i et indbyrdes kærlighedsforhold til hinanden, skaber nu det guddommeligt oprettede menneskelige personforhold i ægteskabet her på jorden.

"Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem" (1 Mos 1,27). Adam sagde: "Nu er det ben af mine ben og kød af mit kød" (1 Mos 2,23), og Adam kalder hende "kvinde". Ægteskab kræver, at "en mand forlader sin far og mor og binder sig til sin hustru, og de bliver ét kød" (1 Mos 2,24).

Skriften er utvetydig om, at dette er et forhold mellem en mand og en kvinde, som selv kom fra deres far og mor, også en mand og en kvinde. Denne tanke bliver gjort endnu tydeliger i den befaling, som blev givet til jordens første forældre: "Og Gud velsignede dem og sagde til dem: 'Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den'" (1 Mos 1,28). Det femte bud siger, at børn skal ære deres far og mor (2 Mos 20,12). Dette gensidige forhold kan ikke opfyldes gennem noget andet end et heteroseksuelt forhold.

Læs Jesu ord i Matt 19,3-6. Hvad lærer de om ægteskabets natur og ukrænkelighed? Hvordan kan vi i lyset af Jesu ord tage en beslutning og trofast stilling til de bibelske principper om ægteskabet samtidigt med, at vi aldrig glemmer Guds kærlighed over for alle mennesker, og at vi alle er syndere?

Til at
tænke over

Skabelse, syndefald og korset

Bibelen giver en ubrudt kæde mellem den fuldkomne skabelse, syndefaldet, den lovede Messias og den endelige forløsning. Disse afgørende begivenheder danner grundlaget for frelsens historie af menneskeheden.

1 Mos 1,31
1 Mos 2,15-17
1 Mos 3,1-7

Hvad skete der med Guds fuldkomne skaberværk?

Gud betragtede sit skaberværk, og så, hvor "godt det var" (1 Mos 1,31). "Nu var skabelsen fuldendt ... Edens have blomstrede på jorden, Adam og Eva havde fri adgang til livets træ. Ingen plet af synd eller skygge af død skæmmede det skønne skaberværk" (Ellen White, *Patriarker og profeter*, s. 19). Gud havde advaret Adam og Eva om, at hvis de spiste af det forbudte træ, skulle de dø (1 Mos 2,15-17). Slangen begyndte sin samtale med et spørgsmål for derefter helt at modsige det, som Gud havde sagt. "Vist skal I ikke dø" (1 Mos 3,4), sagde den. Satan lovede Eva stor kundskab, og at hun ville blive som Gud. Det er tydeligt, at hun troede ham.

1 Mos 2,15-17
Rom 5,12; 6,23

Hvordan bekræfter Paulus Guds udtalelse i Edens have? Hvordan hænger disse lærdomme sammen med teistisk udviklingslære?

I Bibelen kan vi se, hvordan senere bibelske forfattere bekræftede tidligere bibelske udtalelser, og gav yderligere indsigt. I Rom 5-8 skriver Paulus om synd og frelsens skønhed: "Synden kom ind i verden ved ét menneske, og ved synden døden, og sådan kom døden til alle mennesker, fordi alle syndede" (Rom 5,12). Men fra udviklingsteoriens synsvinkel ville døden have været til stede i millioner af år før menneskene. En sådan ide har alvorlige konsekvenser for den bibelske lære om syndens oprindelse, Kristi stedfortrædende død på korset og frelsesplanen. Hvis døden ikke har sammenhæng med synd, er syndens løn ikke døden (Rom 6,23), og Kristus ville ikke have nogen grund til at dø for vores synd. Skabelsen, syndefaldet og korset er derfor uadskilleligt forbundet. Den første Adam er knyttet til den sidste Adam (1 Kor 15,45.47). En tro på den darwinistiske udviklingsteori, selv med forskellige forestillinger om Gud iblandet, ville ødelægge selve grundlaget for kristendommen.

Til videre studium

- Ellen White, *Patriarker og profeter*, "Skabelsen", s. 17-2;
"Ugens oprindelse", s. 22-25.

"De akkumulerede beviser, baseret på sammenlignende, litterære, sproglige og andre overvejelser stemmer overens på ethvert niveau og fører til den ene konklusion, at betegnelsen *yôm*, 'dag' i Første Mosebog 1 konsekvent betyder en bogstavelig dag på 24 timer.

Forfatteren af 1 Mos 1 kunne ikke have fremkommet med mere omfattende og alt inkluderende måder at udtrykke tanken om en bogstavelig 'dag' end dem, der er blevet valgt" (Gerhard F. Hasel, *Origins* 21/1 [1994], "The 'Days' of Creation in Genesis 1: Literal 'Days' or Figurative 'Periods/EPOCHS' of Time?", s. 30-31).

"Med mindre de vejledes af Guds Ord, bliver de største hjerner forvirrede i deres forsøg på at undersøge forholdet mellem videnskab og åbenbaring. Skaberen og hans værk ligger ud over deres fatteevne; og fordi disse ting ikke kan forklares ved naturlove, bliver Bibelens historie erklæret som upålidelig" (Ellen White, *Testimonies for the Church*, 8. bd., s. 258).

Spørgsmål til
drøftelse

1. **Hvor ofte ser vi, at det, Ellen White beskriver i citatet herover, sker, selv blandt bekendende kristne i dag?**
2. **Hvorfor er det umuligt at tage Bibelen alvorligt samtidigt med, at man accepterer teistisk udviklingslære? Hvordan kan man forklare korset i lyset af, hvad Paulus skrev (se Rom 5) om den direkte forbindelse mellem Adams fald og død og Jesu kors?**
3. **Hvis Bibelen er Guds åbenbaring, bliver den troendes tro og øjne da ikke åbnet for den større virkelighed, som udtrykkes i Skriften? Hvordan kan kristne omtales som snæversynede, når de åbner deres sind for Skriftens sandheder, der er åbenbaret af en evig Gud? Er et ateistisk, materialistisk verdenssyn mindre snævert end det kristne verdenssyn?**
4. **Hvordan kan vi, som kristne, der er trofaste over for Guds Ord, hjælpe dem, som kæmper med spørgsmål om seksuel identitet? Hvorfor må vi aldrig være dem, der kaster med sten, selv mod mennesker, der ligesom kvinden, der var grebet i hor, er skyldige?**

